

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

33. Quando sit obligatio faciendi eleemosynam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

si velit, facere eleemosynam, & consilium esset vile id facere.

Rursus quartò, facienda est de non necessario ad vitæ conseruationem: non enim cum dispendio suæ vitæ debet aliquis alteri erogare; hoc tamen melius explicabitur in sequentibus capitibus.

Quando sit obligatio faciendi eleemosynam,

CAPVT XXXIII.

Non parua difficultas est, scire, quando homo sub peccato mortali obligetur facere eleemosynam. In cuius gratiam, sunt duæ distinctiones multum considerandæ.

Prior est; Pecunia, & pecunia æstimabile quadrupliciter se potest habere respectu habentis, seu possessoris.

Vno modo, est talis pecunia necessaria ad vitæ propriæ, & suæ familiæ conseruationem, ita vt, sine illa non possint vitam propriam, aut suorum conseruare: & hæc necessitas nature dicitur.

Altero modo, potest esse necessaria ad status sui decentiam simpliciter; ita vt, sine illa nullo modo possit sui status decentiam conseruare: & dicitur hæc necessitas personæ.

Tertiò, potest esse necessaria, siue ad vitam, siue ad status decentiam, non simpliciter, sed secundum quid, id est, sine illa posset homo decentiam sui status conseruare, tamen ægre, & non commodè.

Quartò modo, pecunia potest esse nullo modo necessaria, nec ad vitam, nec ad status decentiam, nec etiam ad commodam conseruationem status, & tunc dicitur superflua. Aduerte tamen ex Caiet. Syluest. & Arnill. ver. eleemosyna, & alius Doctor. quod necessarium, vel superfluum non debent considerari solum respectu præsentis, sed etiam respectu periculorum, quæ probabiliter possunt accidere: verbi gratia, modo vnus solum habet vxorem, seu sponsam, non ob id est censendum habere pecuniam superflua, quamuis habeat plura necessaria ad decentiam status: nam sperat filios, & filias, quibus computatis, non erit forsan superflua. Similiter, vno anno, quando res minus valent, forsan videtur res illius familiaris superflua, tamen, si cõputentur pericula probabilia, quia

altero

altero anno carius valebunt, non erit superflua; tamen non sunt fingenda, aut imaginanda pericula, sed solum ea consideranda, quæ probabiliter, & iudicio viri prudentis accidere possunt. Aduerte, etiam, quod sunt diuersi status in repub. ecclesiastica, & seculari, nec debent esse eadem expensæ æquales omnibus, sed quibusdam maiores, quibusdam minores, ratione status sui.

Posterior distinctio sit: indigentia, seu necessitas est triplex. Quædam est extrema: hæc autem dicitur cum est necessitas vitæ propriæ perdendæ; vt, cum quis est in periculo vitæ. Vbi aduerte, ex Soro lib. 3. de iustit. quæst. 3. artic. 4. quod non solum est censenda extrema necessitas, cum quis est in mortis periculo, sed cum probabiliter speratur mors, nisi antè subueniatur.

Altera necessitas est gravis, vt, cum est graue periculum perdendi honores, & decetiam status: aut peccandi; vt, cum mater ex indigentia vult prostituere filias; aut alterius notabilis mali.

Tertia est communis indigentia, quæ nec extrema, nec grauis multum est. Hæc omnia sunt ante oculos habenda, pro intelligentia eorum, quæ dicentur in cap. seq.

De obligatione faciendi eleemosynam.

CAPVT XXXIV.

Sunt aliquot conclusiones notandæ super dictis præcedentibus distinctionibus.

Quarum prima est. Eleemosyna est in præcepto, obligamurque sub mortali aliquando facere eleemosynam. In hac conclusione omnes Catholici conueniunt: est enim Catholica, & contraria est hæretica. Est Catholica, vt probatur aperte ex scriptura, Ioan. 3. *Qui habuerit substantiam huius mundi, & viderit fratrem suum necesse habere, & clauerit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in illo?* 1. Iacob. 2. *Iudicium sine misericordia ei, qui non fecerit misericordiam.* 1. Luc. 3. *Quod superest dare eleemosynam, & Matth. 25. Ite maledicti, &c. quia esuriui, & non dedistis mihi manducare. &c.*

Secunda conclusio. De necessarijs simpliciter ad vitæ propriæ, aut familiæ conseruationem, nullus tenetur alteri suc-